

Arbetande eller sysselsatt kapital

Det är inte så lätt för ”icke ekonomer” att fullt ut förstå vad Ilmar Reepalus utredningsförslag om begränsning av vinstuttag ur välfärdsföretag egentligen innebär.

Utredningen föreslår ett vinsttak på 7%, vilket skulle kunna vara ganska rimligt om det nu var på företagets omsättning man räknade. I personalintensiva företag, dit välfärdsföretag och skolor räknas, brukar man, mellan tumme och pekfinger, räkna med en omsättning på ca. 1 miljon per anställd. Detta skulle innebära att ett företag med 25 anställda, omsätter ca 25 miljoner och skulle således tillåtas göra en vinst på 1.75 miljoner, vilket får anses vara ganska normalt. Nu är vinst inte riktigt samma sak som att dessa pengar hamnar i företagarens fickor. Huvuddelen går åt till att konsolidera företaget, investera i framtiden, ta risker för förluster i framtida satsningar m.m. Endast en väldigt liten del av företagets vinst tas vanligtvis ut som utdelning till ägarna. Detta speciellt i mindre, ägardrivna företag som har behov av kapital i företaget för att få kreditvärdighet, få förtroende i banker, kunna expandera, våga ta risker m.m.

Nu ser den Reepalutänkta verkligheten inte riktigt ut på detta sätt. Reepalu föreslår ett vinsttak på 7% av det **arbetande** ”sysselsatta” kapitalet och det är här som tankevrorna börjar. Ganska få icke ekonomer vet vad ett sysselsatt kapital är och därför skall jag försöka reda ut frågetecknen och vad förslaget kan innebära i praktiken.

Arbetande eller sysselsatt kapital definieras som ”Det kapital (pengar) som antingen lånas ut av ägarna (aktiekapitalet), vilka oftast får ersättning i form av aktieutdelning (vinst), eller lånas ut av banker och finansinstitut vilka får ersättning i form av ränta.

Välfärdsföretagen är sällan särskilt kapitalintensiva, ofta är det 50.000:- kronors bolag, eller om verksamheten har pågått en tid, har kanske företaget haft möjlighet att öka sitt aktiekapital genom överföring av vinster, s.k. fondemission.

Säg för allt i världen att ”vårt” exemplarföretag har lyckats att på detta sätt öka aktiekapitalet till 250.000:- Anta vidare att företagets bank har varit välvilliga och lånat ut 500.000:- till företaget, då ofta med ägarna som borgensmän (garanter). Vi har nu 750.000:- i sysselsatt kapital. En vinst på 7% av detta skulle ge 52.500:- i resultat. Alltså i princip vinstförbud. Omöjligt att bygga en egen långsiktig soliditet. Svårigheter att få lån i banker. Hög riskexponering även vid relativt måttligt risktagande. Ytterst små möjligheter att expandera verksamheten. Betänk vidare att om företaget har förbrukat hälften av sitt aktiekapital – i vårt fall 125.000:- så är man enligt aktiebolagslagen skyldig att gå i konkurs. En offentlig verksamhet som gör motsvarande förlust begär täckning genom extra anslag!

Det är just därför små företag drabbas hårdast. Stora företag med fasta tillgångar som fastigheter m.m. har lite lättare att få en rimlig vinst eftersom de har ett större arbetande kapital. Ingen Bank vill riska pengar i ett företag med låg lönsamhet, och därför är möjligheterna att öka det arbetande kapitalet ytterst begränsade.

Lägg därtill att den uppkomna vinsten i båda fallen beskattas med 22% för aktiebolag och beskattas med marginals katt om det skulle råka vara en enskild firma.

Skulle förslaget gå igenom i riksdagen, skulle det innebära en mycket begränsad möjlighet för oss välfärds konsumenter att välja vem vi vill samarbeta med när det gäller vår framtida vård och omsorg eller när det gäller våra barn/barnbarns skolor.

Nu kommer det inte att bli verklighet, åtminstone inte i sin nuvarande form och inte just nu. Alliansen och Sverigedemokraterna kommer alldeles sannolikt att blockera förslaget, men att det överhuvudtaget kommer fram känns skrämmande för oss som förespråkar ett fritt icke statskontrollerat samhälle där staten inte konfiskerar tillgångar från sina medborgare, och där alla människor är fria att göra sina egna val och att välja bort det som man inte vill ha.

Förresten.....vad är skillnaden mellan välfärdsföretagen själva och de företag som levererar till dessa företag. Jag tänker då på läroboksförlag, möbel - och inredningsleverantörer, städföretag som samarbetar med välfärdsföretagen m.fl. Skall de tillåtas göra vinster??? Och i så fall, varför då?

Näää....skrota dessa vansinniga planer och skärp kontrollen av den kvalitet som levereras istället. Troligen skulle detta innebära att ett stort antal offentligt finansierade verksamheter skulle behöva skärpa sig ordentligt.

Håll också i minnet att den ersättning som de privata alternativen får, exakt överensstämmer med vad som utbetalas till de offentliga alternativen. Och detta är innan de offentliga har redovisat sina icke ovanliga förluster som inte sällan ersätts av extra anslag av skattemedel.

Jens Vollmer